

PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 44
IM. JANA BRZECHWY
W KRAKOWIE

**Opracowany przez zespół
w składzie:**

Joanna Betlej

Janina Chudyba

Kamil Steblik

Krystyna Wal

Anna Hebda

Agnieszka Chludek

Bożena Koziara

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Rozporządzenie ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2017/2018
- Statut Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 44 w Krakowie.

Wstęp

Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem

realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczego i programu profilaktyki realizowanych w roku szkolnym 2017/2018,
- wniosków z pracy zespołu wychowawców,
- uwag, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, uczniów, rodziców.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,

- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,

I. I. Koncepcja pracy szkoły: „Szkoła promująca Zdrowie”

Cel główny: zdrowy styl życia całej społeczności szkolnej.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnić sprzyjające zdrowiu środowisko fizyczne pracy i nauki (budynek, rekreacja, posiłki, bezpieczeństwo);
Kształtować u uczniów, ich rodzin i społeczności szkolnej poczucie odpowiedzialności za zdrowie;
2. Planować wszechstronną edukację prozdrowotną z zastosowaniem metod aktywizujących uczniów;
Wyposażyć uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne do podejmowania wyborów dla poprawy własnego zdrowia oraz ochrony i poprawy środowiska fizycznego;
3. Zachęcać do zdrowego stylu życia oraz stworzyć uczniom i pracownikom realne i atrakcyjne możliwości dokonywania zdrowych wyborów;
4. Zachęcać do podejmowania właściwych wyborów dotyczących zdrowego żywienia;
5. Umożliwić uczniom rozwój ich potencjału fizycznego, psychicznego i społecznego oraz wzmacniać ich poczucie własnej wartości;
6. Kształtować dobre relacje między:
 - pracownikami i uczniami,
 - samymi uczniami,
 - szkołą i rodzicami oraz społecznością lokalną

II. Sylwetka absolwenta

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Uczeń kończący szkołę:

- Zna normy zachowania w społeczeństwie; stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury osobistej;

- Jest świadomy swoich praw i obowiązków; szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy;
- Zna swoje słabe i mocne strony; rozwija zainteresowania;
- Jest odpowiedzialny za swoje decyzje; potrafi przewidzieć skutki swoich działań;
- Posiada umiejętności komunikacyjne; integruje się z bliższym i dalszym otoczeniem;
- Samodzielnie porusza się w przestrzeni publicznej; potrafi uzyskać pomoc w placówkach użyteczności publicznej;
- Zna historię i kulturę własnego narodu i regionu; świadomie uczestniczy w życiu kulturalnym;
- Korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji; racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne;
- Posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych; potrafi zadbać o bezpieczeństwo własne i innych;
- Świadomie dba o własne zdrowie; realizuje zasady zdrowego stylu życia;
- Trafnie wybiera dalszy kierunek kształcenia czy zawód, odpowiednio do możliwości i zainteresowań;

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
2. psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału,
3. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
4. aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie stabilnego systemu wartości,

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1. współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,

2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu , a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
3. współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
4. wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
5. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
6. doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami,
7. wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
8. kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych,
9. przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych.

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,

- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przewyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

3. Wychowawcy klas :

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom

podopiecznych,

- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

4. Wychowawcy klas pracują w ramach zespołu :

- opracowują regulamin uczniowski; szkolny system nagród i kar; kryteria ocen z zachowania,
- analizują i rozwiązują bieżące problemy wychowawcze,
- ustalają potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli,
- przygotowują analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

5. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

6. Rodzice:

- mają prawo współtworzyć szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- mogą uczestniczyć w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- mogą uczestniczyć w wywiadówkach i dniach otwartych organizowanych przez szkołę,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- angażują się w organizację uroczystości, konkursów, wydarzeń klasowych,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd uczniowski:

- dba o dobre imię i honor szkoły
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu
- organizuje i zachęca całą społeczność uczniowską do należytego spełniania obowiązków szkolnych.

V. Główne cele do realizacji w roku szkolnym 2018/2019

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w zakresie wychowania i profilaktyki w roku szkolnym 2017/2018

1. 100 rocznica odzyskania niepodległości – wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów.
2. Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego. Kształcenie rozwijające samodzielność, kreatywność i innowacyjność uczniów.
3. Kształcenie zawodowe oparte na ścisłej współpracy z pracodawcami. Rozwój doradztwa zawodowego.
4. Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. Bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z zasobów dostępnych w sieci.

Priorytetowe zadania wyznaczone przez Małopolskiego Kuratora Oświaty

- kształcenie kompetencji kluczowych
- ocena prawidłowości zapewnienia uczniom pomocy psychologiczno- pedagogicznej
- prowadzenie działań innowacyjnych

Priorytety w pracy szkoły na rok 2018/2019 wskazane przez Dyrektora placówki:

- uczczenie 100 rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę
- monitorowanie poziomu bezpieczeństwa w szkole
- realizacja zadań programowych szkoły Promującej Zdrowie
- praca zespołowa

Rekomendacje wynikające z ewaluacji programu wychowawczo- profilaktycznego w roku szkolnym 2017/2018

-zintensyfikowanie działań zmierzających do kształtowania postaw związanych ze zdrowym

odżywianiem się; (np. ograniczyć dostępność automatów z napojami, nagradzać uczniów ograniczających jedzenie produktów „śmieciowych”, zrezygnować ze „słodkich” nagród itp.

-zaplanowanie i przeprowadzenie zajęć kształcących umiejętność zwracania się o pomoc w różnych sytuacjach zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu – opracować i wdrożyć proste procedury postępowania w warunkach szkolnych.

-objęcie wszystkich klas zajęciami z treningu zastępowania agresji

-zorganizowanie „strefy ciszy”

-położenie nacisku na pracę w grupie podczas lekcji przedmiotowych i zajęć dodatkowych;

-promowanie zaangażowania wszystkich uczniów w ocenianiu pracy zespołów

-opracowanie i wdrożenie plan działań obejmujących kształtowanie dbałości o elegancję wypowiedzi i eliminowanie wulgaryzmów;

-wzmocnienie działań zachęcających dzieci do korzystania z biblioteki i czytania książek.

-opracowanie i wdrożenie zasad bezpiecznego spędzania czasu podczas przerw szkolnych oraz przygotować propozycje bezpiecznych zabaw.

-dołożenie starań w celu włączenia do współpracy rodziców uczniów starszych

VI. Ewaluacja programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły

Ewaluacja programu wychowawczo – profilaktycznego w naszej szkole ma na celu zbadanie, jakie są skutki podjętych działań wychowawczych i profilaktycznych. Za przeprowadzenie badań, analizę wyników, sformułowanie wniosków i napisanie sprawozdania odpowiedzialny jest zespół nauczycieli opracowujących program, w tym pedagog i psycholog szkolny. Badania powinny być prowadzone POST, czyli zaraz po ukończeniu projektów i całościowo, na zakończenie roku szkolnego. Źródłem informacji w badaniach są nauczyciele, uczniowie i rodzice uczniów. Rekomendacje z przeprowadzonej ewaluacji służą modyfikacji programu na kolejny rok szkolny.

Ewaluatorzy dokonują doboru metod i narzędzi ewaluacyjnych, takich jak:

- obserwacja
- wywiad
- papier/ołówek (ankieta)
- grupy fokusowe
- analiza dokumentacji

Do analizy zgromadzonych danych ewaluacyjnych wykorzystuje się analizy opisowe oraz inne,

które pozwalają na liczbowe przedstawianie danych jakościowych, takich jak np. liczba/procent/proporcja osób przejawiających określone zachowanie konwencjonalne czy dysfunkcjonalne; i miary tendencji centralnej, które pozwalają na sumaryczne ukazanie frekwencji, jak np. średnia arytmetyczna ocen uzyskiwanych z jakiegoś przedmiotu; czy średnia ocen konkretnego ucznia;

Proces ewaluacyjny kończy interpretacja wyników, czyli identyfikację określonych prawidłowości występujących w środowisku szkolnym i sformułowanie rekomendacji do dalszej pracy.